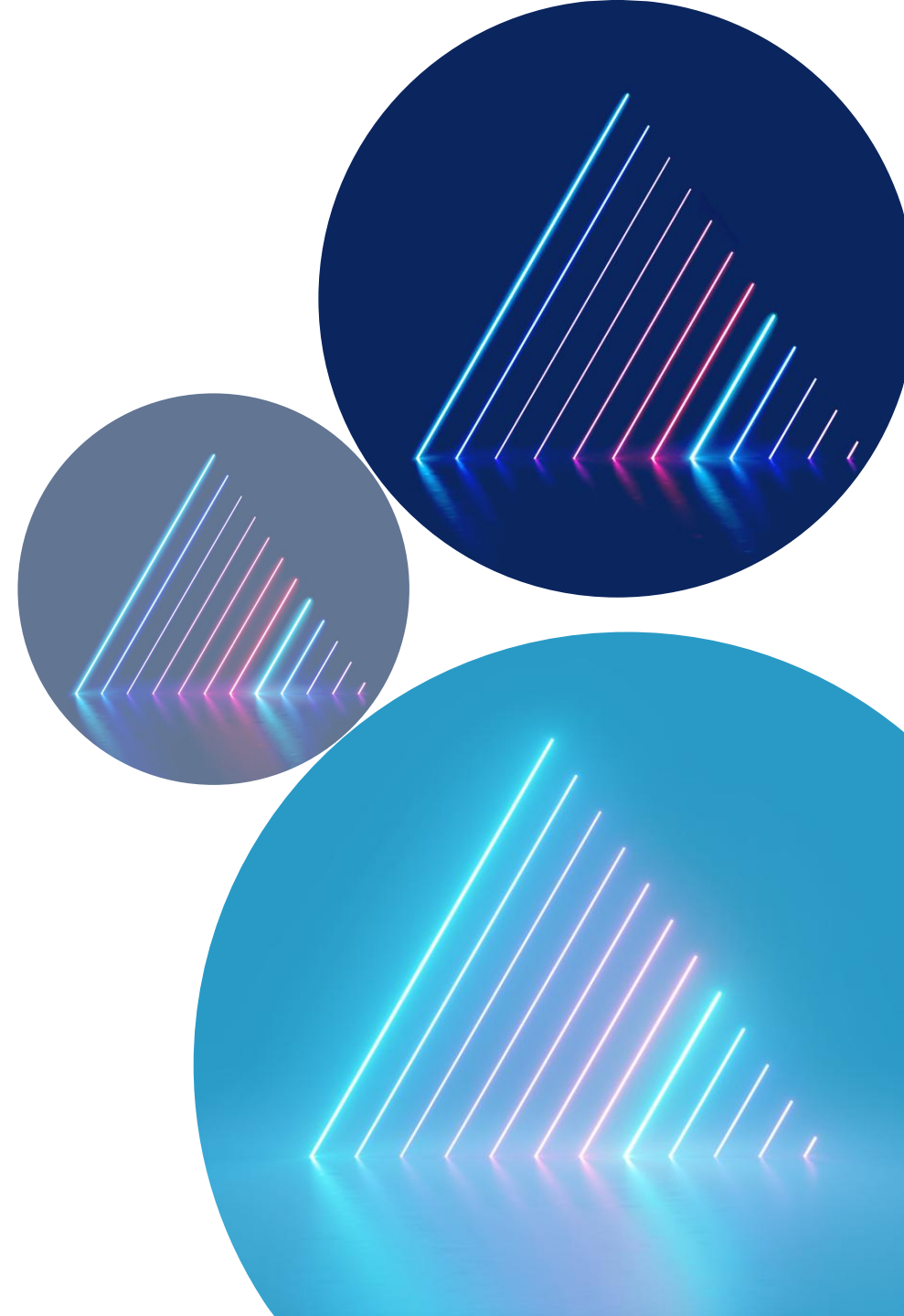

METRON ANALYSIS

Πανελλαδική Έρευνα Κοινής Γνώμης
για το Κράτος Δικαίου
Παρουσίαση

Ιανουάριος 2025

Η ταυτότητα της έρευνας

Εταιρεία:	Metron Analysis (Α.Μ. ΕΣΡ 4 - Αρ. Γ.Ε.ΜΗ 002305501000)
Ανάθεση:	Ινστιτούτο Αλέξη Τσίπρα για την ειρήνη, τη δικαιοσύνη, τη βιώσιμη ανάπτυξη
Τύπος Έρευνας:	Πανελλαδική έρευνα κοινής γνώμης - Συνδυασμός Computer Assisted Telephone & Web Interviews
Μέθοδος Δειγματοληψίας:	Τηλεφωνική έρευνα: Απλή τυχαία δειγματοληψία σε αρχείο τηλεφωνικών αριθμών που έχουν παραχθεί με τυχαίο τρόπο. Online έρευνα: Τυχαία επιλογή με βάση ποσοστώσεις από online panel
Χρόνος Διεξαγωγής:	24-29/01/2025
Μέγεθος Δείγματος:	1.205 άτομα ηλικίας 17 ετών και άνω, 602 τηλεφωνικά (417 σε σταθερά και 185 σε κινητά τηλέφωνα) και 603 online. Μέγιστο δειγματοληπτικό σφάλμα $\pm 2,8\%$
Σταθμίσεις:	Το δείγμα σταθμίσθηκε εκ των υστέρων ως προς το φύλο και την ηλικία, την περιοχή κατοικίας και την ψήφο στις Ευρωεκλογές 2024
Προσωπικό field/Ελεγχου:	Για την τηλεφωνική έρευνα εργάστηκαν 3 επόπτες και 26 συνεντευκτές. Το 23% των τηλεφωνικών συνεντεύξεων ελέγχθηκαν με τη μέθοδο της συνακρόασης. Το 100% των συνεντεύξεων ελέγχθηκαν ηλεκτρονικά.

Η METRON ANALYSIS είναι μέλος της ESOMAR και του ΣΕΔΕΑ και τηρεί τους κώδικες δεοντολογίας και διεξαγωγής ερευνών και επαγγελματικής πρακτικής της ESOMAR και του ΣΕΔΕΑ.

Η επικράτηση της δημοκρατίας στον κόσμο μοιάζει με «προφητεία» που σήμερα διαψεύδεται. Αυταρχικές δυνάμεις κερδίζουν έδαφος καρδιά των δυτικών δημοκρατιών.

Το Κράτος Δικαίου παραμένει σημείο αναφοράς του μοντέλου της φιλελεύθερης δημοκρατίας, αλλά και τίθεται εν αμφιβόλω.

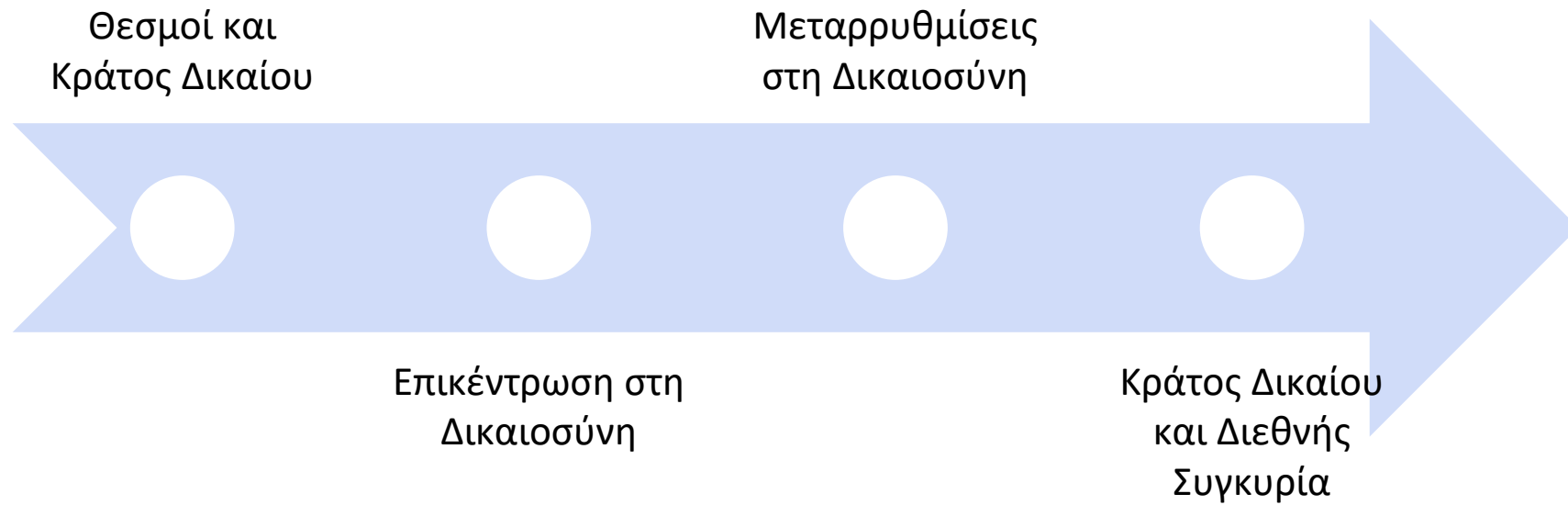
Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει και πώς θα μπορούσε να προσαρμοστεί στα σύγχρονα δεδομένα;

Στην έρευνα που παρουσιάζουμε, διερευνάται αρχικά το πώς αξιολογούν οι πολίτες την αντοχή των επιμέρους διαστάσεων του Κράτους Δικαίου περιβάλλον κρίσης εμπιστοσύνης προς τους θεσμούς της Πολιτείας και της αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας.

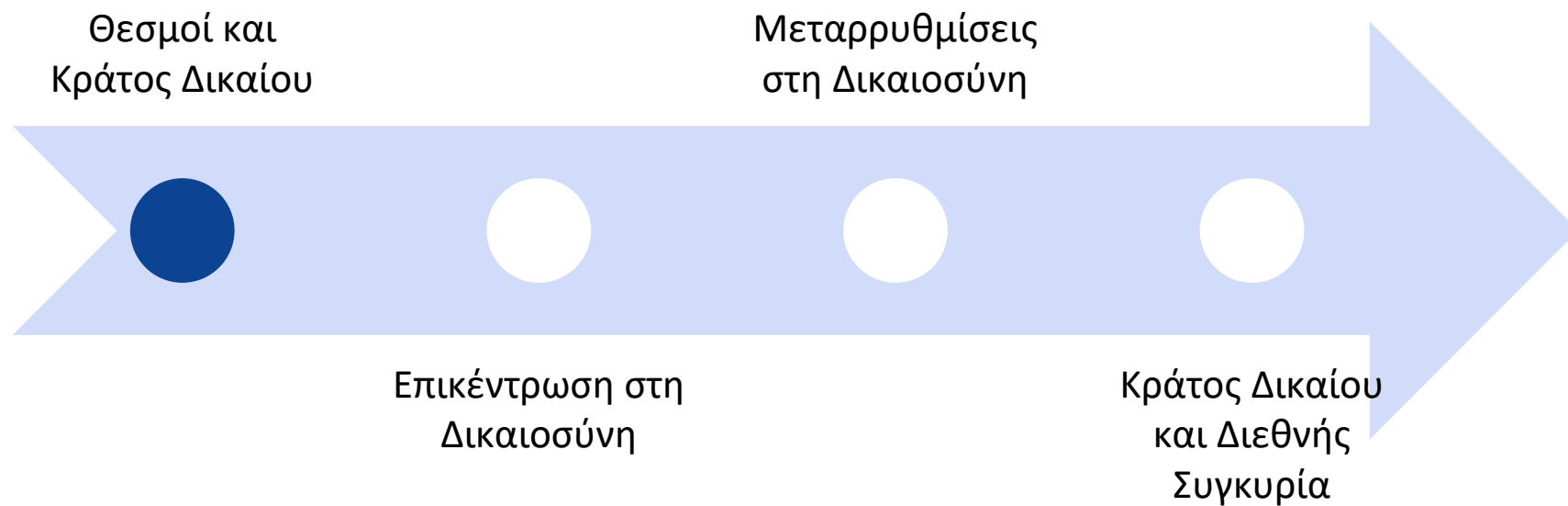
Στη συνέχεια, αξιολογείται το σύστημα απονομής δικαιοσύνης στη χώρα μας γενικότερα, αλλά και ειδικά σε σχέση με σημαντικές υποθέσεις στη δημόσια σφαίρα ή σε σχέση με πιθανές μεταρρυθμίσεις του.

Τέλος, αποτυπώνεται η αίσθηση των πολιτών ως προς την επίδραση της διεθνούς συγκυρίας σε ζητήματα που άπτονται του Κράτους Δικαίου.

Άξονες Παρουσίασης

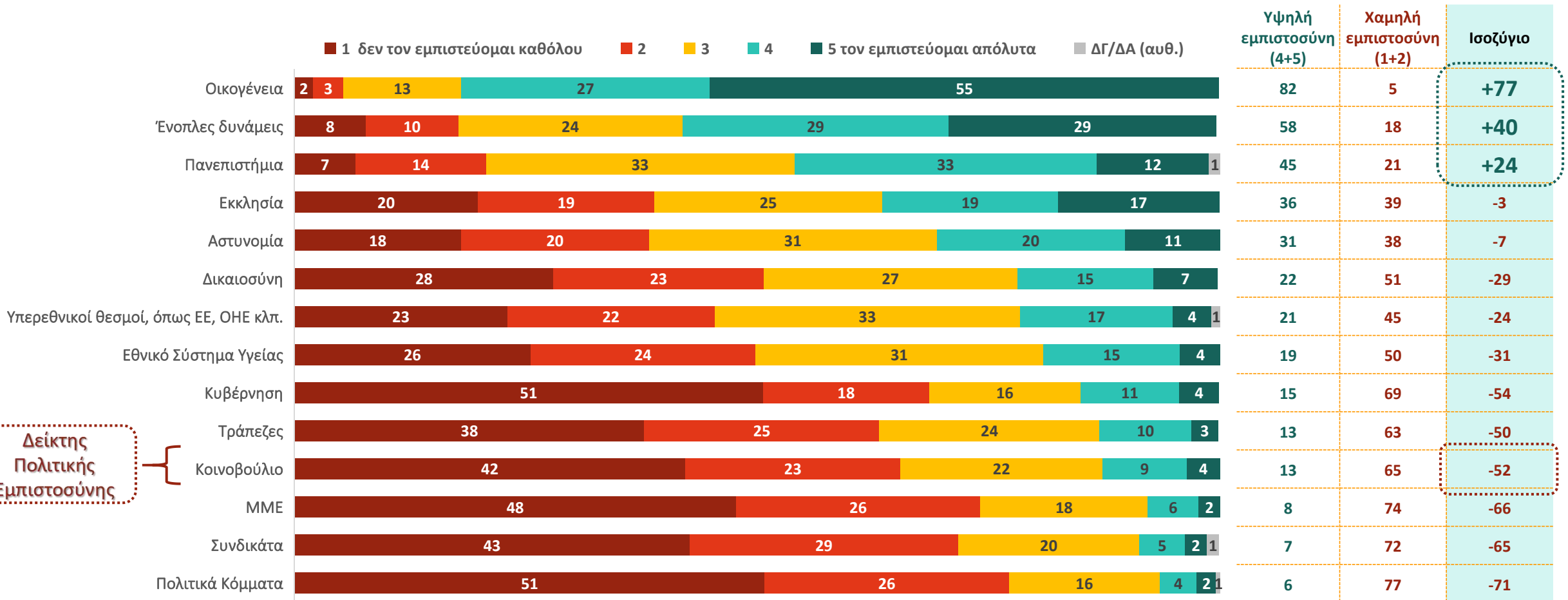

Άξονες Παρουσίασης

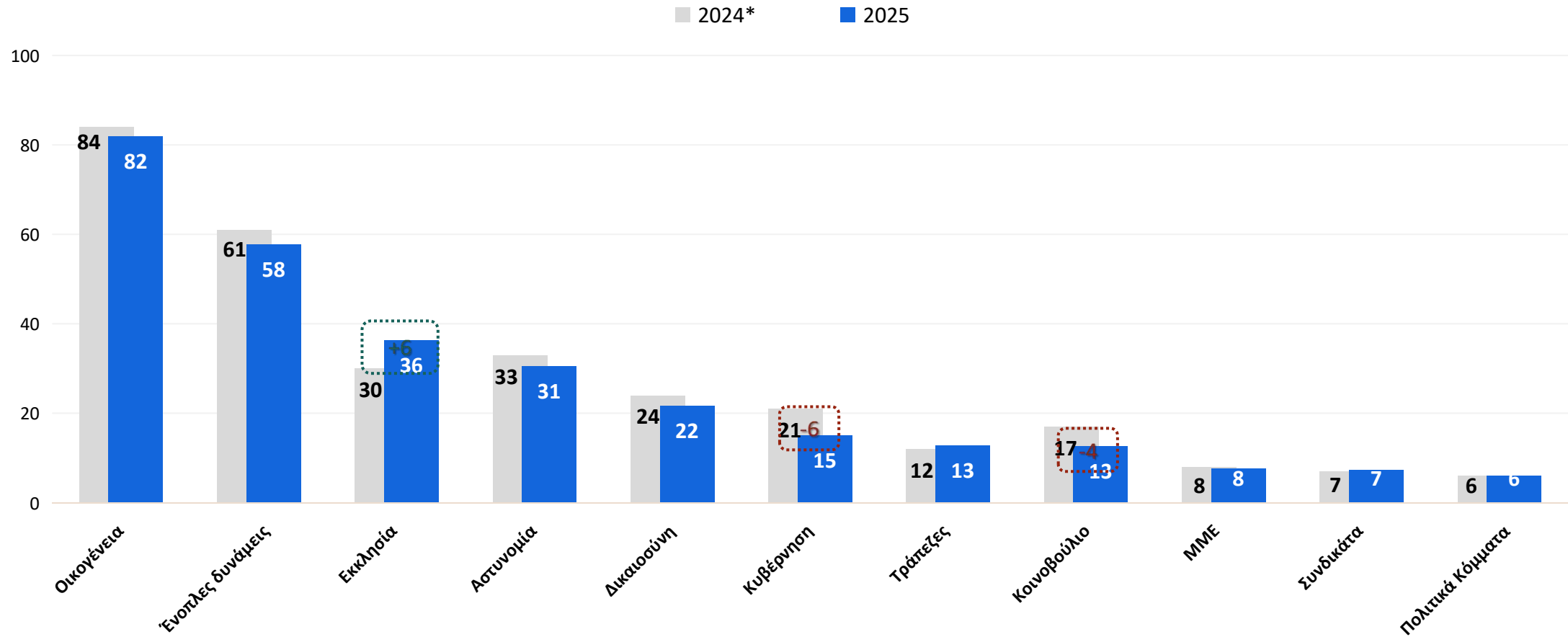
Η οικογένεια, οι ένοπλες δυνάμεις και τα πανεπιστήμια είναι οι μόνοι θεσμοί που εμφανίζουν θετικό ισοζύγιο από την άποψη της εμπιστοσύνης των πολιτών

‘Θα ήθελα να σας ρωτήσω, εσείς προσωπικά πόσο εμπιστεύεστε κάθε έναν από τους παρακάτω θεσμούς;
Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 ως το 5, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν τον εμπιστεύομαι καθόλου και το 5 ότι τον εμπιστεύομαι απόλυτα.’

Εμπιστοσύνη σε Θεσμούς

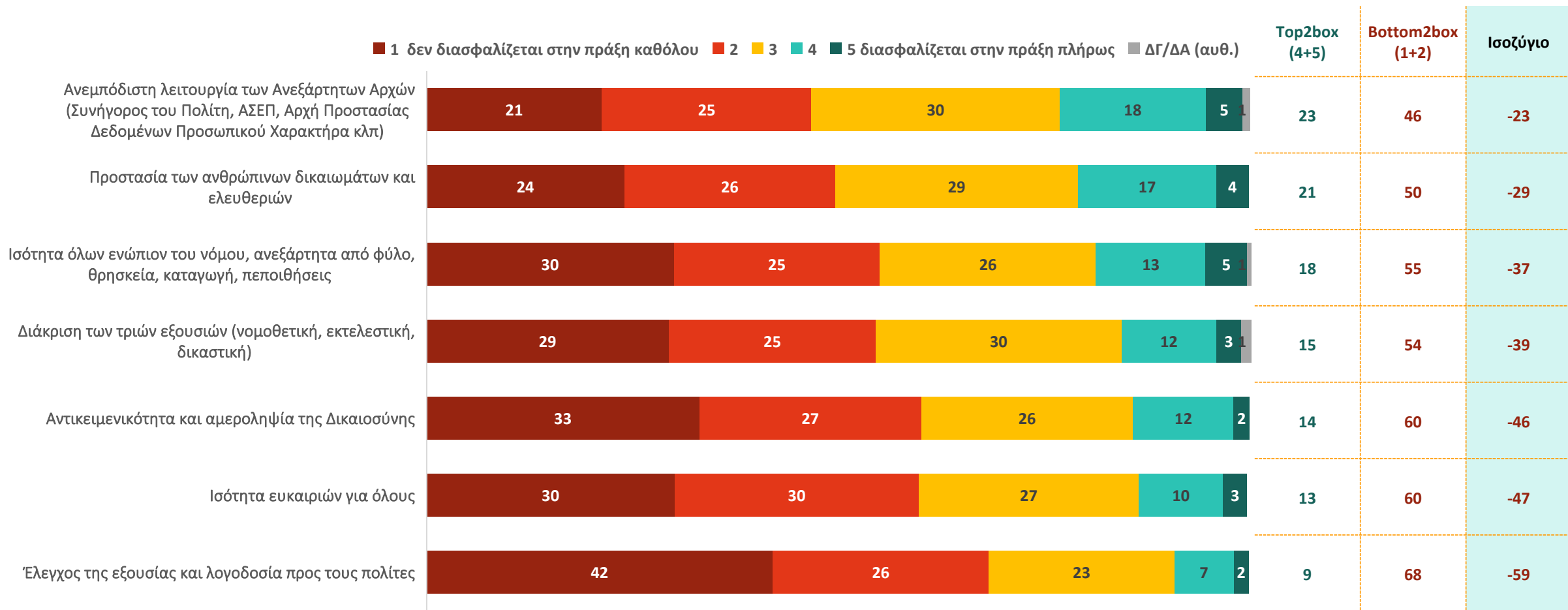
Διαχρονικά στοιχεία – Υψηλή εμπιστοσύνη (4+5)

*Πηγή: ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ - ΜΕΡΟΣ Α΄ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ, ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΞΙΩΝ, ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024, ΔΙΑΝΕΟΣΙΣ

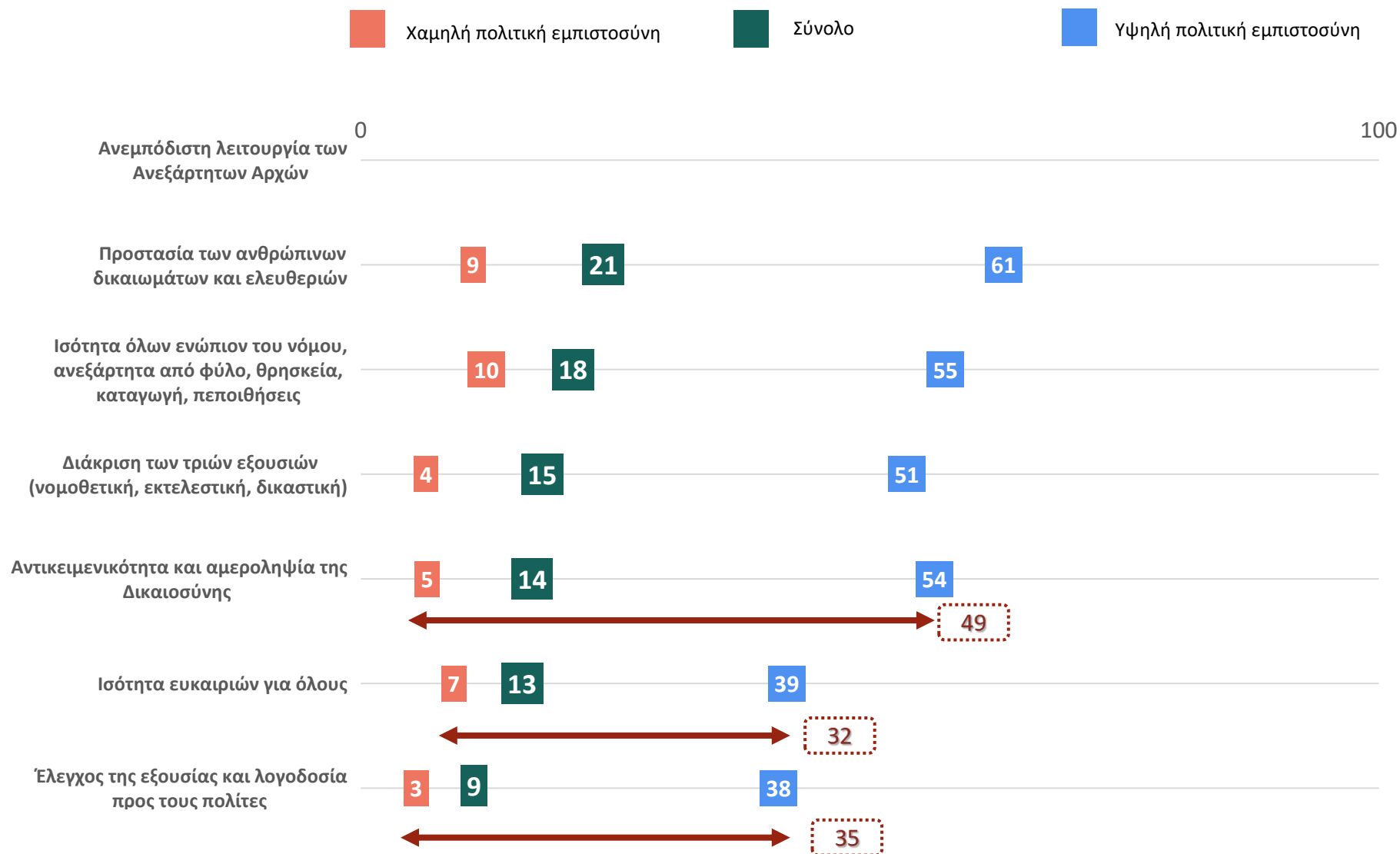
Από τις βασικές διαστάσεις του Κράτους Δικαίου, καμία δεν εμφανίζει θετικό ισοζύγιο απαντήσεων στο ερώτημα εάν διασφαλίζεται στη χώρα μας σήμερα

‘Αυτό που λέμε Κράτος Δικαίου έχει ορισμένες διαστάσεις σαν αυτές που θα σας διαβάσω. Πόσο καλά πιστεύετε ότι διασφαλίζεται στην πράξη η καθεμιά από αυτές σήμερα στη χώρα μας; Χρησιμοποιήστε μια κλίμακα από το 1 ως το 5, όπου το 1 σημαίνει ότι δεν διασφαλίζεται στην πράξη καθόλου και το 5 ότι διασφαλίζεται στην πράξη πλήρως.’

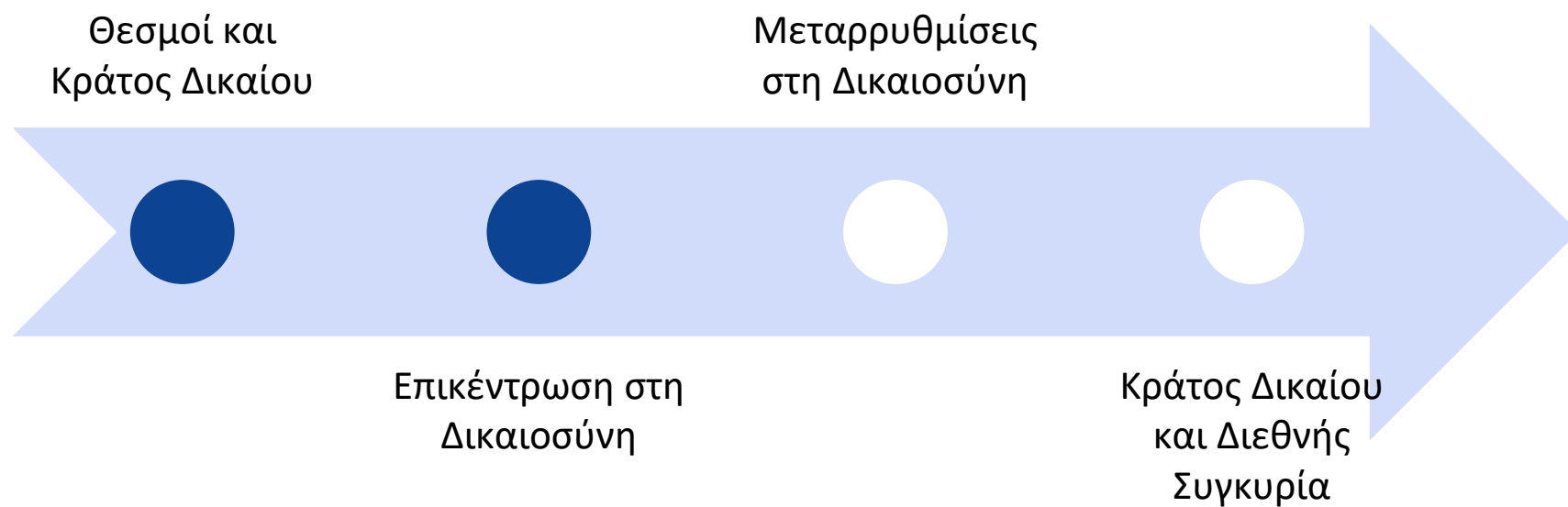

Διαστάσεις κράτους δικαίου (Top2box)

ανά πολιτική εμπιστοσύνη

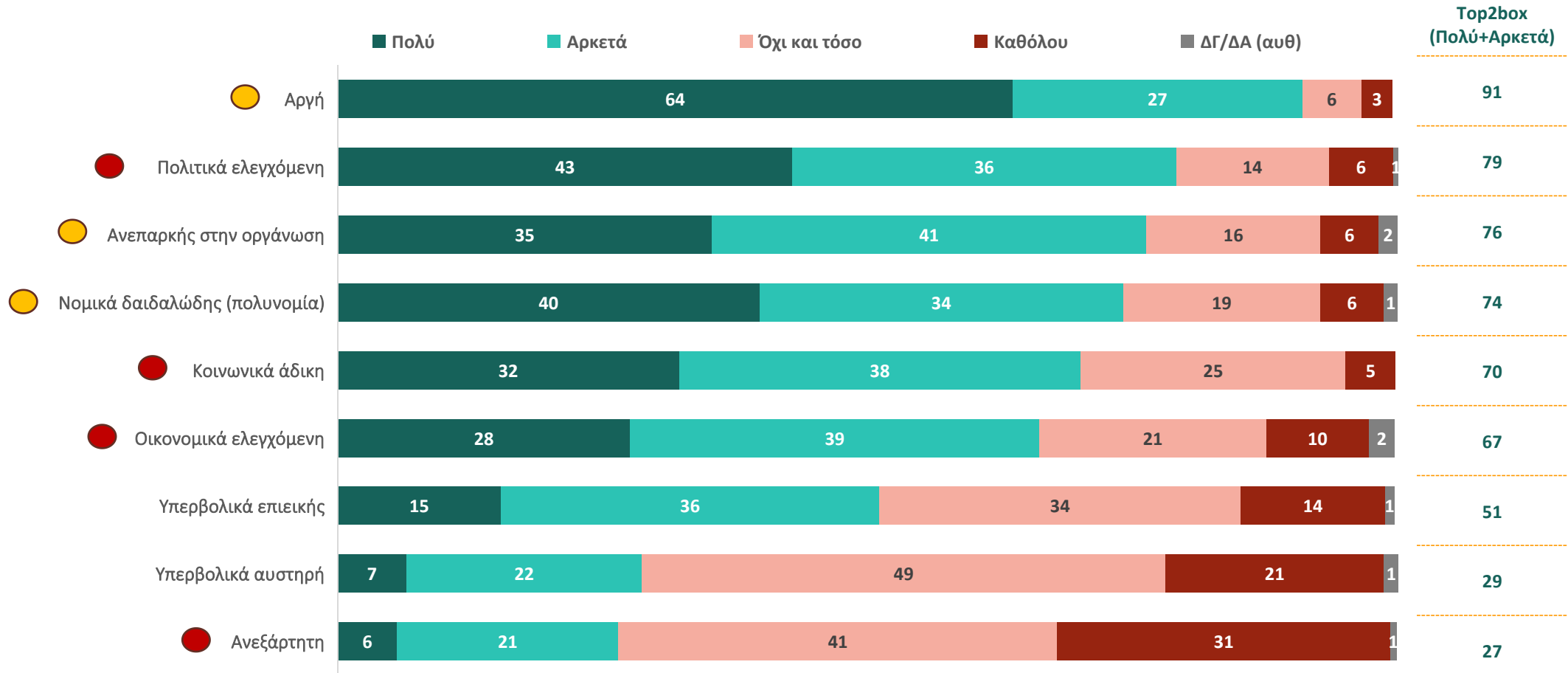

Άξονες Παρουσίασης

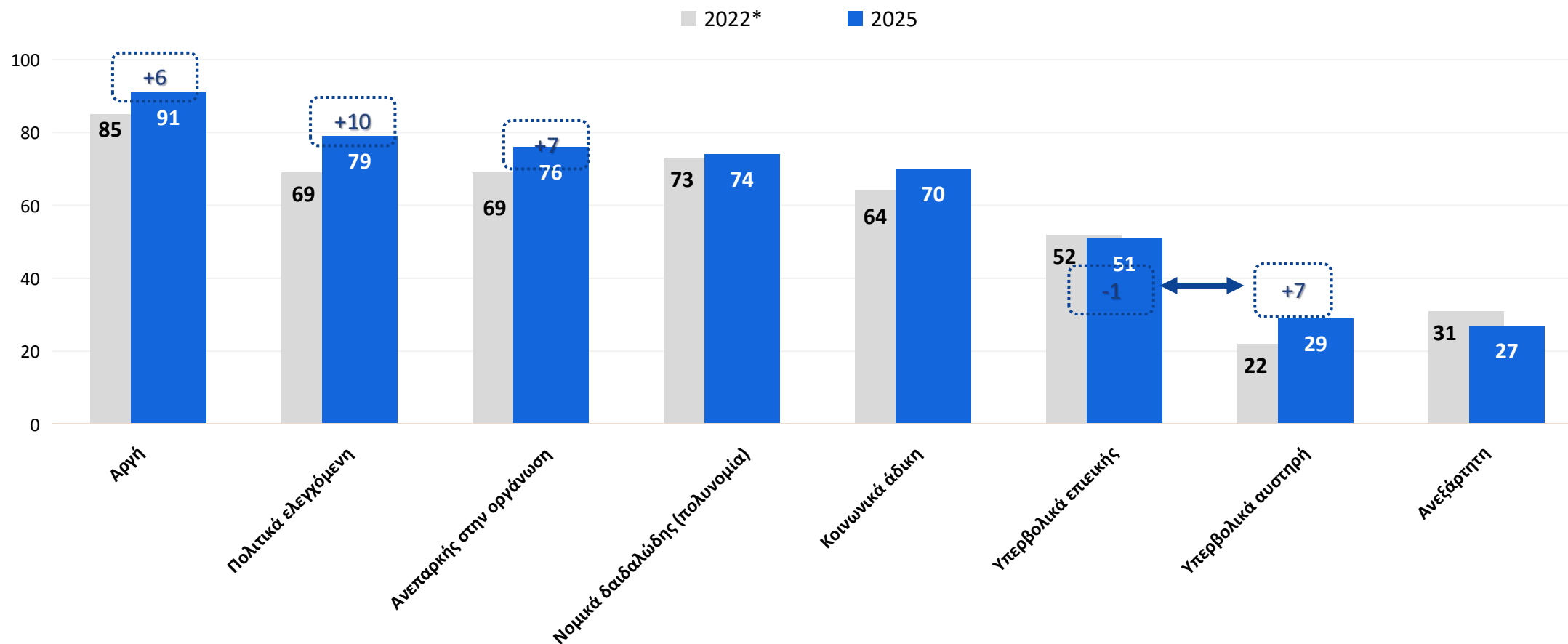
Στο πλαίσιο της χαμηλής εμπιστοσύνης προς Θεσμούς και Κράτος Δικαίου, το σύστημα απονομής δικαιοσύνης συγκεντρώνει επίσης χαμηλές αξιολογήσεις ως προς την αντιλαμβανόμενη Αποτελεσματικότητα αλλά και την Αμεροληψία του

‘Μιλώντας ειδικότερα για τη Δικαιοσύνη, θα σας αναφέρω μία σειρά χαρακτηριστικών με τα οποία θα μπορούσαμε να περιγράψουμε το ελληνικό σύστημα απονομής δικαιοσύνης. Για το καθένα από αυτά, θα ήθελα να μου πείτε πόσο θεωρείτε ότι ταιριάζει στην ελληνική Δικαιοσύνη.’

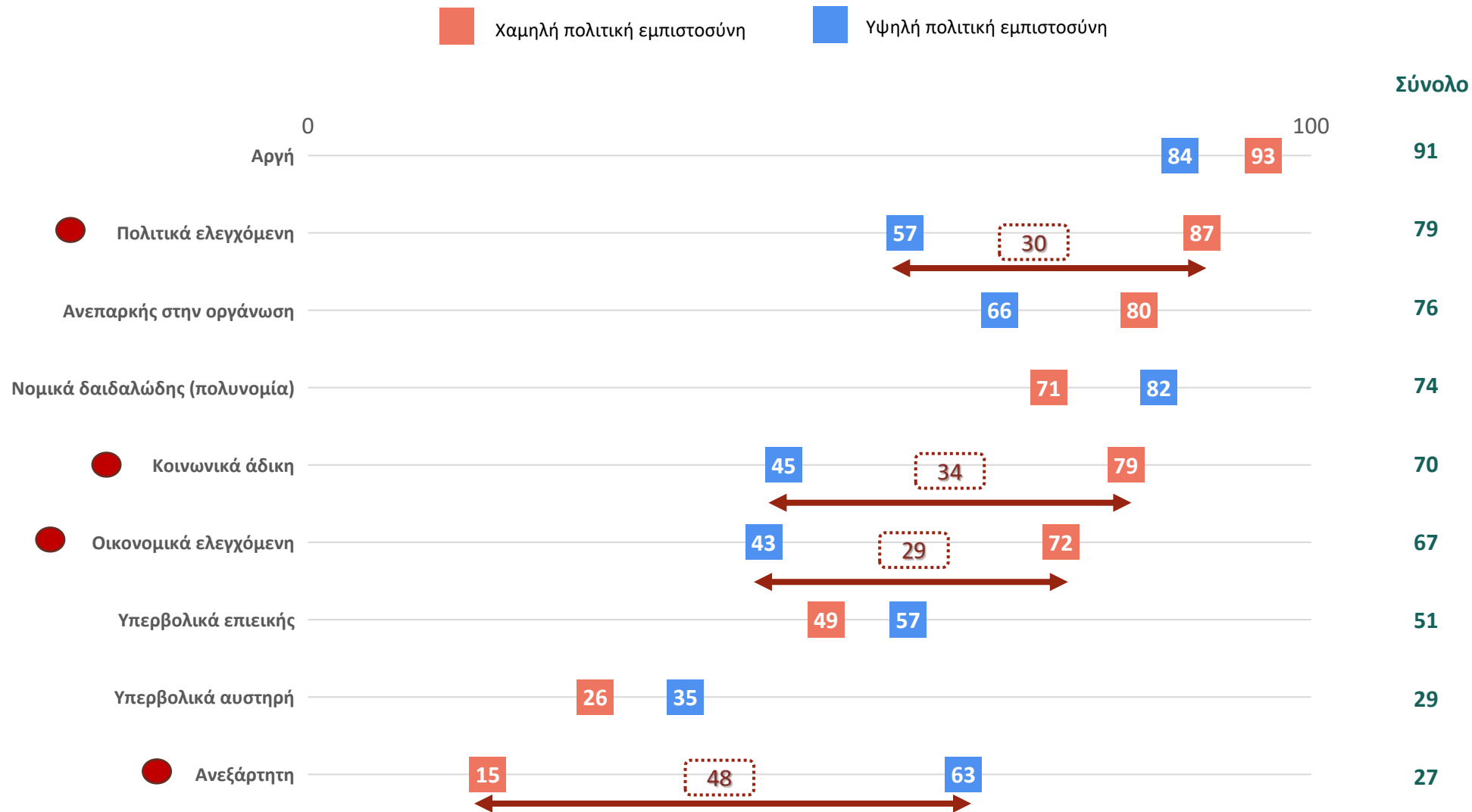

Χαρακτηριστικά ελληνικής δικαιοσύνης

Διαχρονικά στοιχεία – Πολύ+Αρκετά

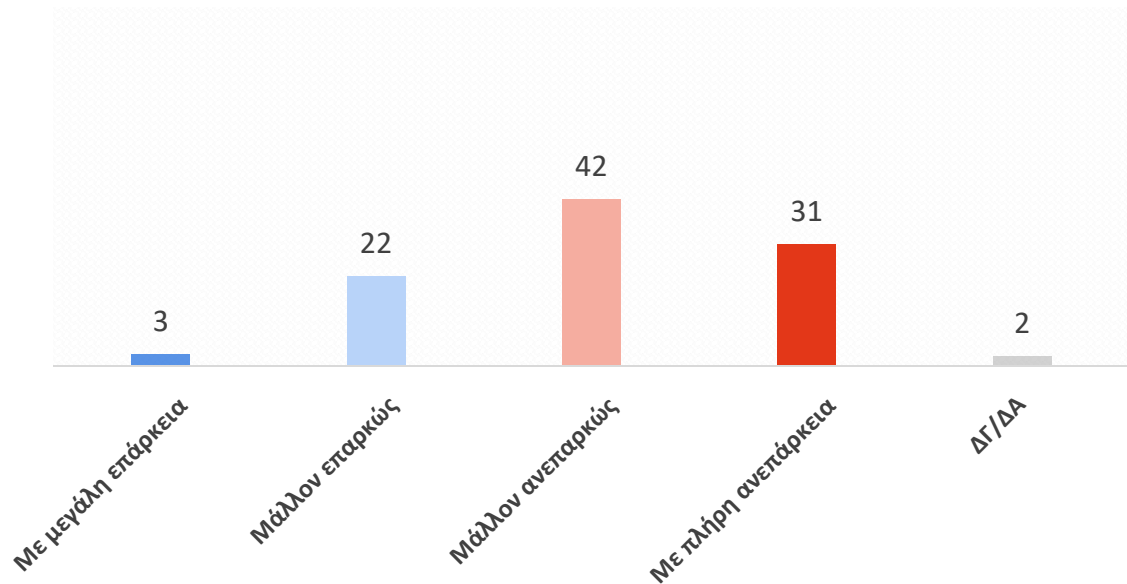
*Πηγή: Δικαιοσύνη: Η μεταρρύθμιση μιας εξουσίας και η αφύπνιση μιας ιδέας. Νοέμβριος 2022, Κύκλος ιδεών

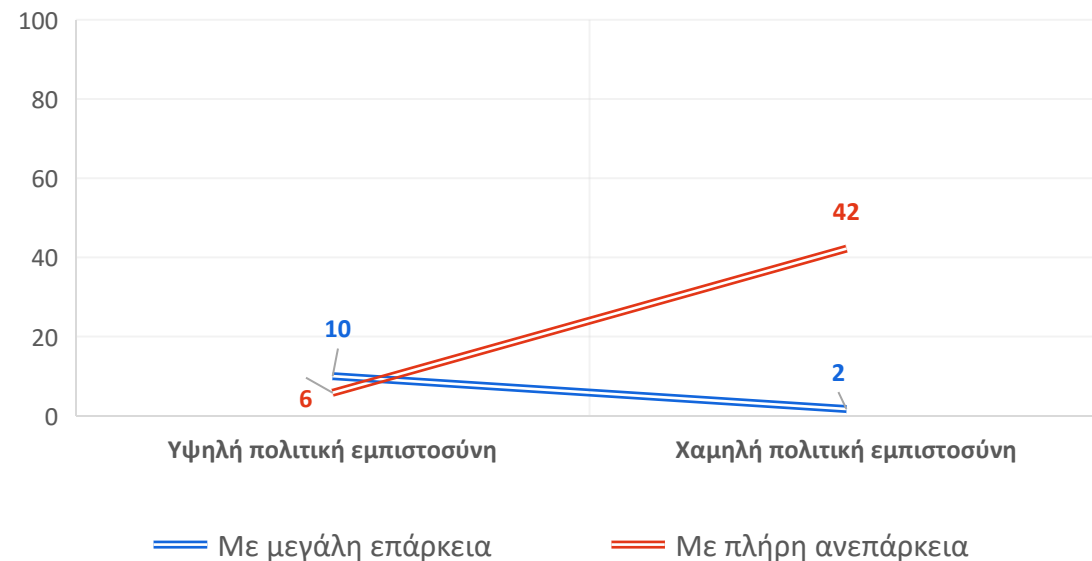
Πάνω από 7 στους 10 θεωρούν ότι η Δικαιοσύνη δεν χειρίζεται με επάρκεια σημαντικές υποθέσεις που απασχολούν την κοινή γνώμη

‘Και πως πιστεύετε ότι ανταποκρίνεται η ελληνική Δικαιοσύνη στη διαχείριση μεγάλων υποθέσεων που απασχολούν την κοινή γνώμη;’

Σύνολο

Ανά πολιτική εμπιστοσύνη

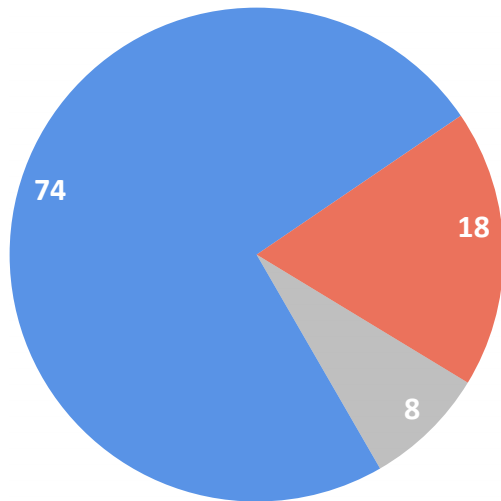

Πάνω από 7 στους 10 υιοθετούν την άποψη ότι υπάρχει προσπάθεια για συγκάλυψη των ευθυνών στην υπόθεση των Τεμπών...

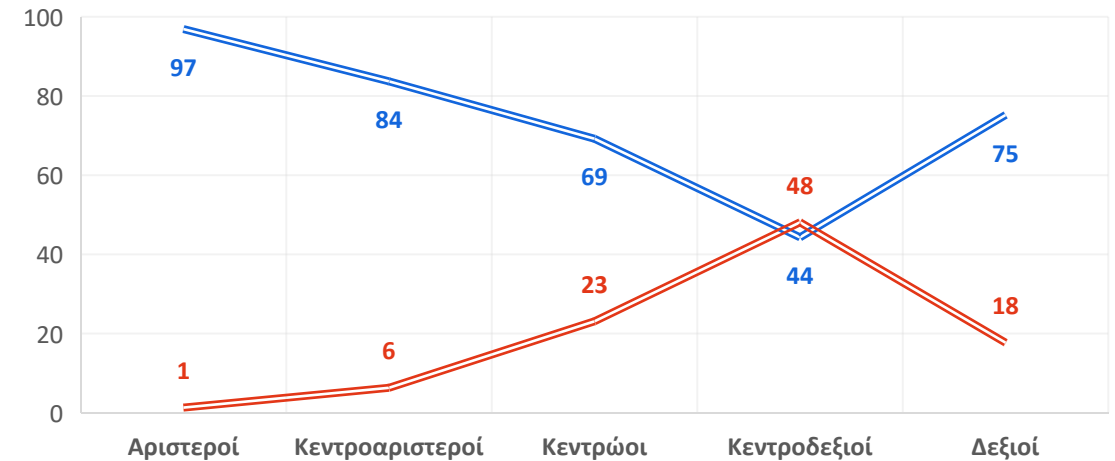
‘Ειδικά για την υπόθεση των Τεμπών θα λέγατε ότι...;’

Σύνολο

- Υπάρχει κυβερνητική προσπάθεια για συγκάλυψη των ευθυνών
- Η Δικαιοσύνη λειτουργεί και θα αποδώσει τις ευθύνες όπου υπάρχουν
- ΔΓ/ΔΑ

Ανά πολιτική αυτοτοποθέτηση

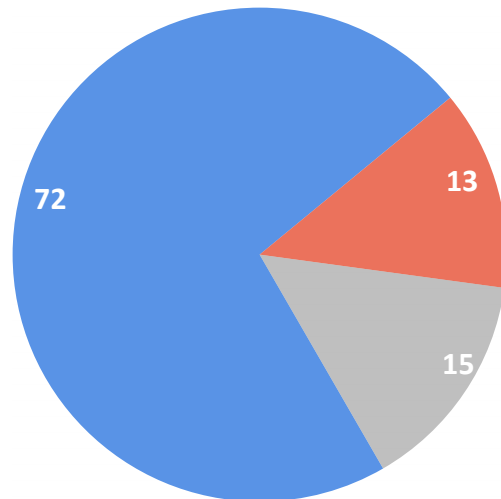
- Υπάρχει κυβερνητική προσπάθεια για συγκάλυψη των ευθυνών
- Η Δικαιοσύνη λειτουργεί και θα αποδώσει τις ευθύνες όπου υπάρχουν

...και πάνω από 7 στους 10 ενστερνίζονται την ίδια άποψη για την υπόθεση των υποκλοπών

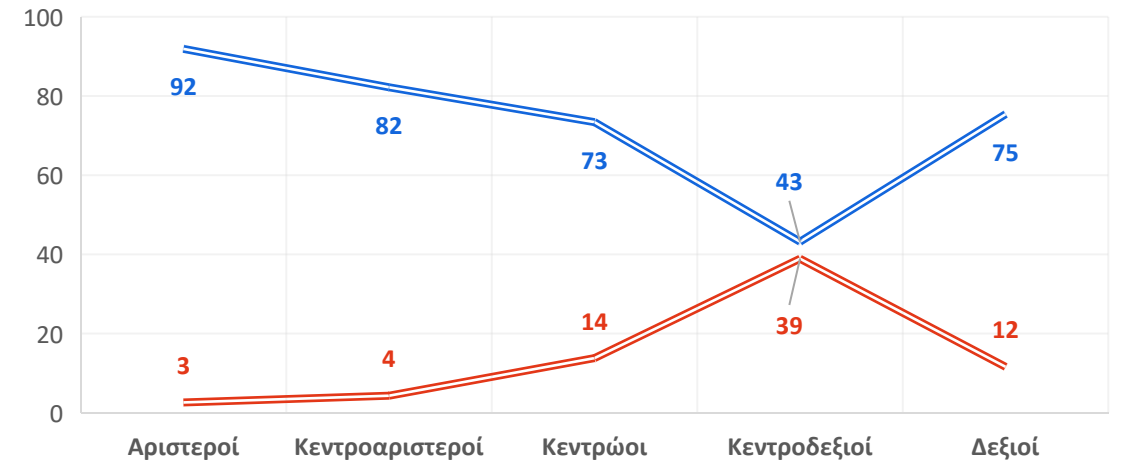
‘Και για την υπόθεση των υποκλοπών θα λέγατε ότι...;’

Σύνολο

- Υπήρξε κυβερνητική προσπάθεια για συγκάλυψη των ευθυνών
- Η Δικαιοσύνη λειτούργησε και παρέπεμψε σε δίκη όλους τους υπεύθυνους
- ΔΓ/ΔΑ

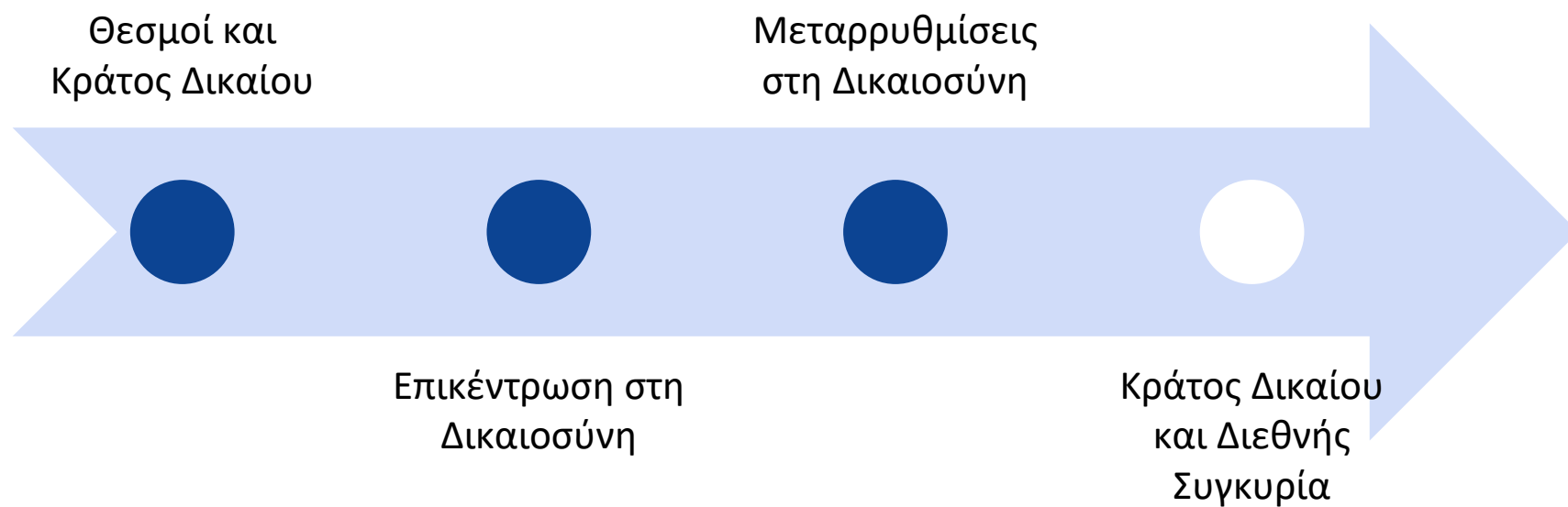

Ανά πολιτική αυτοτοποθέτηση

- Υπήρξε κυβερνητική προσπάθεια για συγκάλυψη των ευθυνών
- Η Δικαιοσύνη λειτούργησε και παρέπεμψε σε δίκη όλους τους υπεύθυνους

Άξονες Παρουσίασης

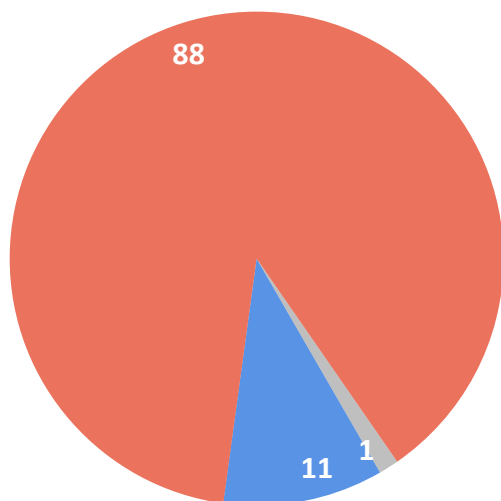

Σχεδόν 9 στους 10 θεωρούν ότι το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την ελληνική Δικαιοσύνη χρειάζεται σοβαρές αλλαγές

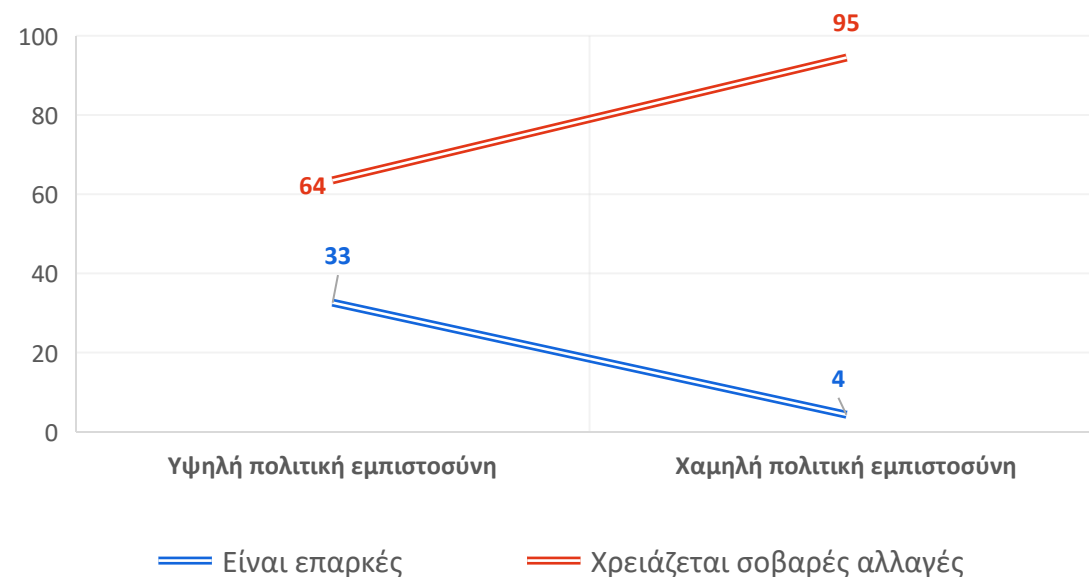
‘Σε γενικές γραμμές, πιστεύετε ότι το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της ελληνικής δικαιοσύνης είναι επαρκές ή χρειάζεται σοβαρές αλλαγές;’

Σύνολο

■ Είναι επαρκές ■ Χρειάζεται σοβαρές αλλαγές ■ ΔΓ/ΔΑ (αυθ.)

Ανά πολιτική εμπιστοσύνη

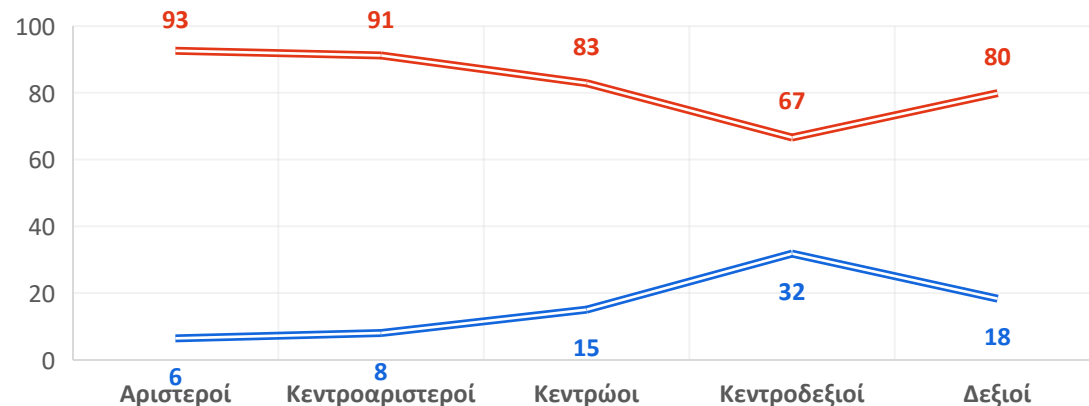

Μία από αυτές είναι η αλλαγή του τρόπου επιλογής της ηγεσίας της Δικαιοσύνης, καθώς ο ορισμός της από την Εκτελεστική Εξουσία θεωρείται ότι θίγει τη ζητούμενη ανεξαρτησία της

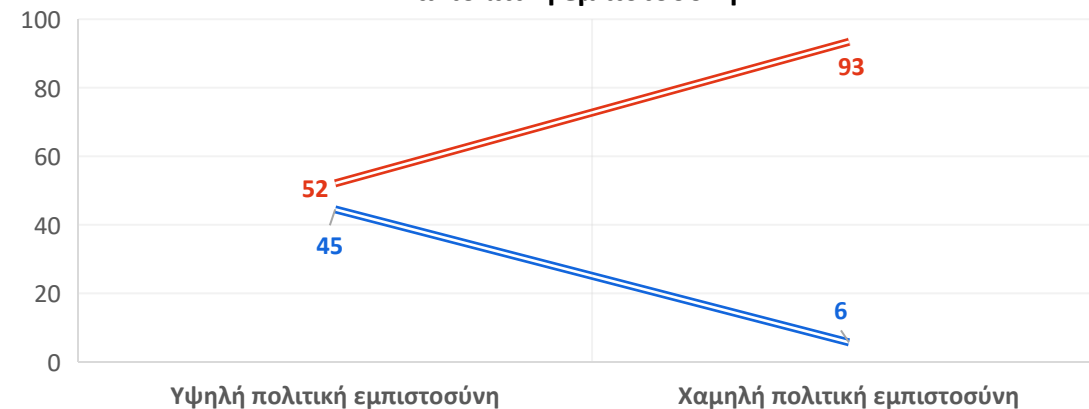
‘Είναι γνωστό ότι στη χώρα μας η ηγεσία της Δικαιοσύνης διορίζεται από την Κυβέρνηση. Με ποια από τις δύο παρακάτω απόψεις θα λέγατε ότι συμφωνείτε περισσότερο σχετικά με αυτή τη διαδικασία;’

Ανά πολιτική αυτοτοποθέτηση

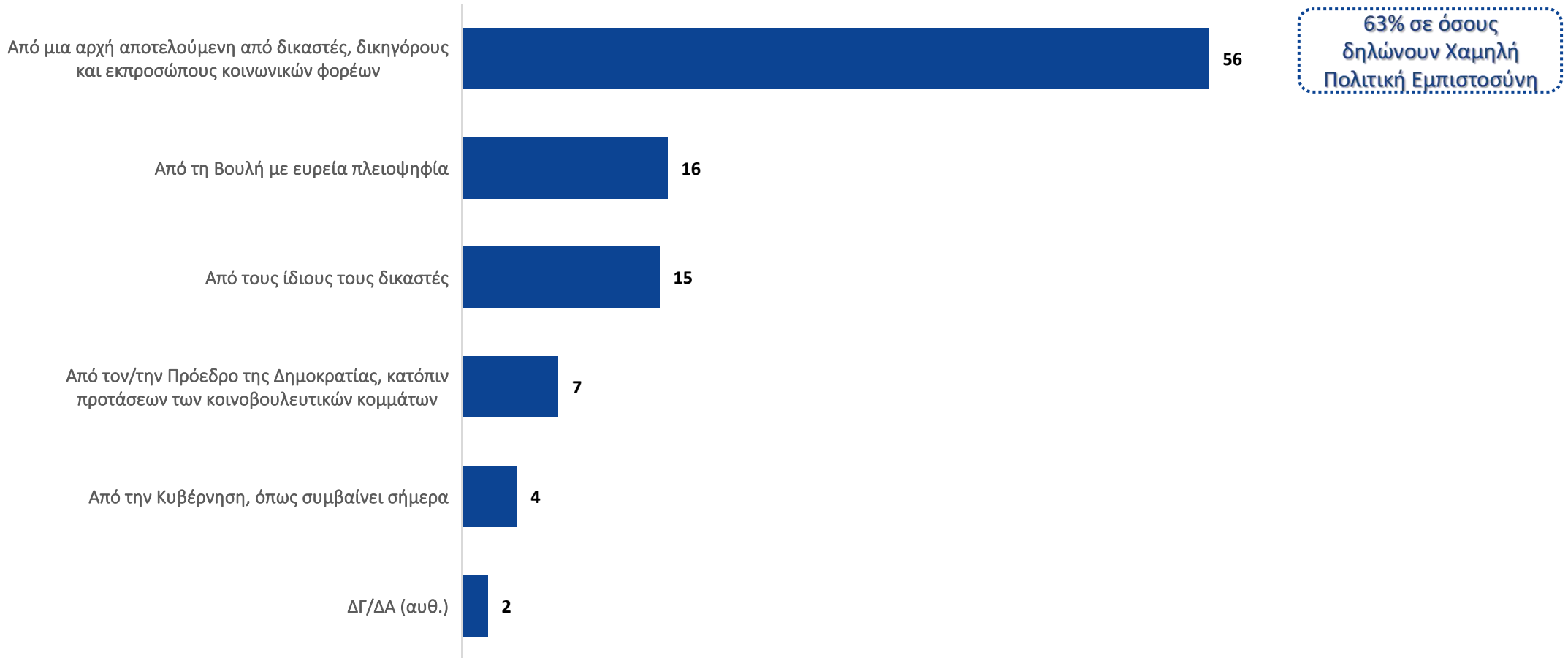
Ανά πολιτική εμπιστοσύνη

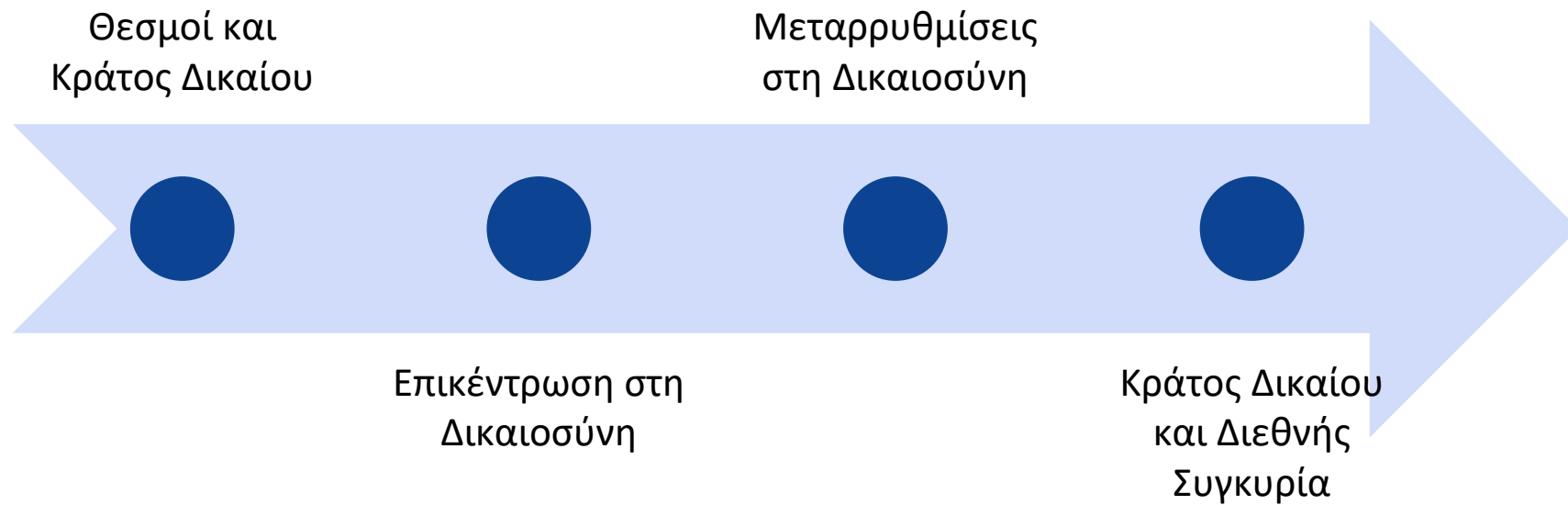
— Είναι ορθή γιατί έτσι διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία του κράτους
 — Είναι λανθασμένη γιατί έτσι υπονομεύεται η ανεξαρτησία που πρέπει να έχει η Δικαιοσύνη

Και ανάμεσα σε εναλλακτικές επιλογές, η πλειοψηφία προκρίνει τον ορισμό της ηγεσίας της Δικαιοσύνης από ανεξάρτητο σώμα

‘Πώς πιστεύετε ότι πρέπει να ορίζεται η ηγεσία της Δικαιοσύνης;’

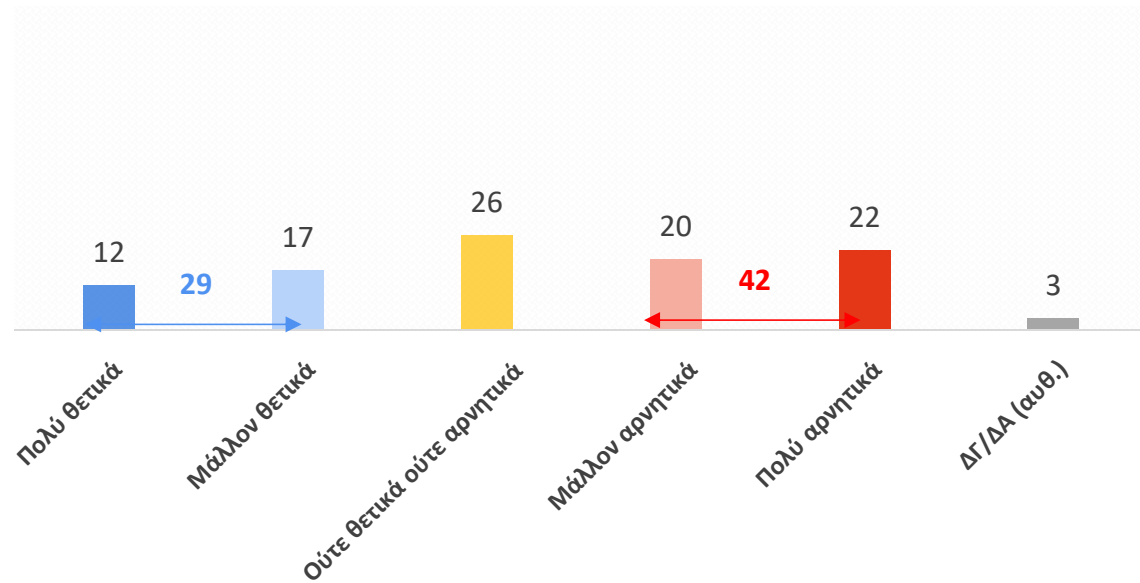
Άξονες Παρουσίασης

Τέλος, η πρώτη αντίδραση στις πιθανές επιδράσεις της εκλογής Τραμπ σε θέματα Κράτους Δικαίου είναι αρνητική – αλλά έχει και σαφές πολιτικό πρόσημο

‘Πριν λίγες μέρες, ο Ντόναλντ Τραμπ ανέλαβε και επισήμως καθήκοντα ως Πρόεδρος των ΗΠΑ. Πώς αξιολογείτε τα πρώτα δείγματα γραφής που έδωσε ως προς τη λειτουργία του κράτους δικαίου και τα δικαιώματα των πολιτών;’

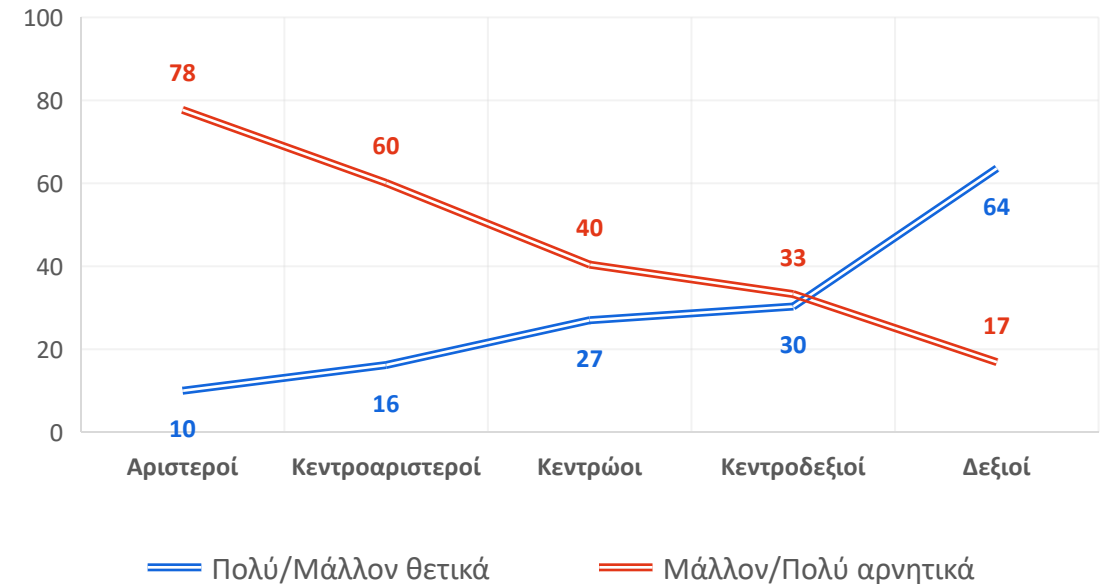
Σύνολο

Πολύ/Μάλλον θετικά (29%)

Άνδρες: 37%
17-34 ετών: 35%

Ανά πολιτική αυτοτοποθέτηση

Πολύ/Μάλλον αρνητικά (42%)

Γυναίκες: 47%
65+ ετών: 52%

Συνοψίζοντας...

Το Κράτος Δικαίου δεν μπορεί να εξετάζεται ανεξάρτητα από την κρίση εμπιστοσύνης στους θεσμούς της φιλελεύθερης Δημοκρατίας

Οι θεσμοί που συνεχίζουν να απολαμβάνουν την εμπιστοσύνη των πολιτών είναι κυρίως εκείνοι που προσφέρουν Προστασία και Ευκαιρίες: Οικογένεια, Πανεπιστήμια, Ένοπλες δυνάμεις – σε αντίθεση με τους θεσμούς της Πολιτικής: Κυβέρνηση, Κοινοβούλιο, Κόμματα, ΜΜΕ

Σε αυτό το περιβάλλον, αξιολογείται αρνητικά τόσο το Κράτος Δικαίου όσο και το σύστημα απονομής Δικαιοσύνης στις δύο βασικές διαστάσεις του: δεν θεωρείται ούτε αποτελεσματικό ούτε αμερόληπτο

Οι αξιολογήσεις των πολιτών επιδεινώνονται από το έλλειμμα εμπιστοσύνης στο πολιτικό σύστημα.

Εξού και η αντίληψη ότι σε ευαίσθητες υποθέσεις δημοσίου ενδιαφέροντος η συγκάλυψη υπερτερεί της απόδοσης ευθυνών, αλλά και ότι η Δικαιοσύνη χρειάζεται σοβαρές μεταρρυθμίσεις

Επιπλέον, οι ενδείξεις πως υπάρχει και μια μειοψηφική αλλά αυξανόμενη κοινωνική προδιάθεση για αυταρχικές λύσεις είναι κάθε άλλο από παρήγορες

Επείγει, επομένως, η αποκατάσταση του κύρους της Δικαιοσύνης και του Κράτους Δικαίου όσο και της εμπιστοσύνης στο πολιτικό και θεσμικό μας οικοδόμημα. Είναι όρος προάσπισης της Δημοκρατίας.

METRON ANALYSIS

Πανελλαδική Έρευνα Κοινής Γνώμης
για το Κράτος Δικαίου
Παρουσίαση

Ιανουάριος 2025

